

Felesleges mártirok

Öt emberélet áll újra a világ közvéleményének érdeklődési középpontjában. Öt német állampolgár fejére mondta ki halálos ítéletét a beutheni statáriális bíróság, amelynek az a megbízatása, hogy elrettentő szigorral, drákói ítéletekkel könnyítse meg Papen kancellár csendes polgári diktatúrájának további uralmát.

Nincs abban semmi rendkívüli, hogy a német kormány végül is a statáriális eljárások szigorának közéjébe folyamodott. Abban az örült politikai gallimathiaszban, melyben az egyes szélsőséges pártok a német néptömegeket állandóan nyugtalanítják és a kilengésekre mindig hajlamos felelőtlen elemek számára valóssággal megteremtik mindazokat az anarchikus feltételeket, amelynek árnyékában rendlenes cselekedeteiket végrehajtják, aki rendet akar teremteni, annak erős ököllel kell hozzálátnia. A német nemzeti-szociálisták, a centrupártiak, a szociáldemokraták és a kommunisták már-már nyílt csataterékké változtatták a német városok periferiáit, amelyekben nemcsak a közfegyelem bomlott meg, hanem a békés polgári munka rendje is. A kérdés azonban, amely a világ közvéleményének szemé elé vetődik, olvasván a német statáriális bíróságok ítéleteit, nem is a szigor ellen apelál, hanem azt vonja kétségbe, hogy ezek a politikai ágensek: megérdemlik-e tényleg a halált?

Sacco és Vanzetti amerikai kivégeztése óta merült fel ez a kérdés a világ ítélőszéke, az emberiség közvéleménye előtt. A Sallai és Fürst felakasztása jelentékeny mértékben járult hozzá, hogy újra nagy erkölcsi erővel döbbenjen fel minden gondolkodó ember lelkében a probléma: vajon helyes-e, hogy a megsemmisülésnek adják át ezeket az embereket, akik tulajdonképpen csak vak eszközök egy-egy eszmé-áramlat, egy-egy politikai célkitűzés, egy-egy tömegmozgató jelszó hatalmában? Ezeknek az embereknek halála folytán a törvény által üldözött eszme csak újabb anyagot nyer a további propaganda számára; tehát az ítélet szigora éppen ellenkező eredményre vezet, éppen ellenkező célhoz ér. A legnagyobb taktikai hiba volna most akár Hindenburgtól, akár Papentől, hogyha újabb és újabb lehetőségeket adnának a politikai ellenfeleknek arra, hogy lanyhuló propagandájuknak friss lendületet adjanak. Ha azt a remegő öt uccai harcost holnap-holnapután felkötik, vagy lenyakazzák — akár milyen furcsán is hangzik — akkor az irányadók belátják, hogy tulajdonképpen Hitler kapott új fegyvertársakat a beutheni statáriális bírásban, akik egyszerre öt mártírt szállítottak neki a további politikai propagandája számára. Hová, meddig sodródhatik ez a rendszer, amely ennyire nem tud számolni a tömegek lélektanával? A diktátor, aki egy-egy tollvonással oltja ki emberek életét, amelyet soha vissza többé nem adhat, hiábavaló áldozatokat hoz és fölösleges módon kegyetlen.

A világ, amely megundorodott a tömegek mesterséges katasztrófáitól, undorral fordul el a kivégzések elrettentő színjátékaitól is, amelyek céljait így nem érik el. A forrongó Németországnak nincsen szüksége ilyen véres demonstrációkra akkor, amidőn a történelem egyik legnagyobb szabású belső krízisében vergődik. Egy-egy élő politikai ágens soha sem lehet annyira veszedelmes, ha börtönbe zárják, mint egy-egy kivégzett agitátor, aki emelt fejjel, jelszavát fanatizáltn kiáltva lép a guillotinhoz, vagy a bitó alá. A hatalom jelenlegi urai erre minden bizonnal rá fognak jönni, mielőtt még az öt halálos ítéletet végrehajtanák és a német birodalmi elnök nem csinál mártirokat a siralomházbeli bűnösökből — Hitler további propagandája számára.

Gyulafehérvárt idézte Hans Otto Roth a kormány emlékezetébe

Az igazságügyminiszter beterjesztette a Kamara elé a köztisztviselők vagyonának ellenőrzéséről készült javaslatát --- A szocialisták éles támadása a kartellek ellen

A kisebbségi nyelvhasználat ügye a közigazgatásban

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Popovici Mihály igazságügyminiszter beterjesztette a vagyonellenőrzésről és a becsület védelméről szóló törvényjavaslatot, amit a képviselőház nagy tapssal fogadott. A törvényjavaslat szerint mindazok, akik 1914. augusztus 15-től köztisztviselői állást viseltek vagy viselnek, igazolni kötelesek vagyonuk eredetét és

azt, hogy nem a büntetőtörvénykönyvben, vagy más törvényekben eltiltott módon szerezték vagyonukat. A törvény végrehajtását egy speciális bizottság intézi, amely lefolytatja a vizsgálatot. Ez a bizottság a Curtea de Apel által delegált három táblabíróból alakul meg. A speciális bizottság megállapításai ellen felebbezzel a legfelsőbb semmitőséghez lehet.

A vagyonellenőrzési eljárást a következő indító okok alapján teszik folyamatba: a) Az illető közhivatal körzetébe tartozó főügyészség intézkedése; b) az illetékes minisztérium javaslatára; c) a köztisztviselők Szövetségének felterjesztésére és d) feljelentésre. Névtelen feljelentésnek csak abban az esetben adnak helyt, ha alapos gyanúok forognak fenn az eljárás megindítására. Azon köztisztviselők vagyonát, aki a közérdekek rovására és törvény által tiltott módon szerezte azt, elköbozzák. Az eljárás titkos. A törvényjavaslat egyébként gondoskodik a rágalmozók ellen azonnal lefolytatandó gyors eljárásról és azoknak szigorú megbüntetéséről.

400—500 százalékos haszonnal dolgoznak a kartellek

Cantacuzino georgista liberális az adófelzetési halasztások ügyében intéz kérdést a kormányhoz és méltányosabb rendelkezéseket követel ebben a tekintetben. Mirescu szociálista folytatja a felirati vita során tegnap elkezdett beszédét. A szociálista képviselő a hadsereg költségvetését tulmagasnak tartja az ország általános büdtségéhez viszonyítva. Nem élhet Románia örökké a fegyverekre és ágyúkra támaszkodva. Sokszor hangzanak el vádák az ugynevezett ipari paraziták ellen. Vannak valóban ipari paraziták, de ezek azok a politikusok, akik a vállalatok igazgatósági irodájában ülnek és felveszik a tantiémeket. Támadja a kartelleket és főleg a cement- és papirkartell, amely 4—500 százalékos haszonnal dolgozik. De nem különb a cukorkartell sem. Kevés az iparfelügyelő száma. A Bánságban csak egy iparfelügyelő van és ennek is előzőleg be kell jelentenie a gyáraknak, ha vizsgálatot meg tartani. A munkásbiztosítás sem áll hivatása magaslátán és az országban háromféle munkásbiztosítási rendszer van. A betegsegélyző pénztáraknak elvették az autonómiájukat. Ha egy erdélyi munkás a Regátba megy, elveszti összes szerzett jogait. Ha a nemzeti-parasztpárt valóban a nép érdekeit tartja szem előtt, akkor baloldali irányba kell orientálódnia.

A külföldi adósságok gondja

Hans Otto Roth németpárti képviselő a gazdasági helyzettel foglalkozik beszédében és kifejti, hogy a költségvetést a külföldi adósságok hatalmas kamatai nyomják. Nem mondja azt, hogy ne fizessünk, de lépünk érintkezésbe külföldi hitelezőkkel és igyekezzünk kedvezőbb törlesztési feltételeket elérni. A jelenlegi viszonyok és a jelenlegi költségvetés mellett nem lehet évente hét milliárdot a külföldnek fizetni. (A lupisták élénken helyeselnék.)

A német képviselő ezután gazdasági kapcsolataink kibővítéséről beszél. Németországgal végre élebe kell léptetni kereskedelmi szerződésünket. Ne hagyjuk magunkat a tekintetben külföldi tényezők ellenkező tanácsaitól befolyásoltatni. Reorganizálni kell a hiteléletet, a konverzióknak ne csak egyes kategóriák lássák előnyeit, mert ez szociális elégedetlenséget kelt. A városi adóson is segíteni kell. Az adókivevések problémája után — amelyben kifejti, hogy az adókivetés jelenlegi rendszere

Erdély ellen irányul, — a kisebbségi kérdésről beszél. Az első Maniu-kormány ünnepélyes ígéretet tett a kisebbségi törvény megalkotásáról.

D. R. Ioanitecu: Kisebbségi minisztérium áll a kisebbségek rendelkezésére!

Hans Otto Roth: Ezzel a kérdés még nincs megoldva és a kisebbségi minisztériumnak nincs is erre kompetenciája.

(Nagy zaj.) E g y h a n g: Jobb dolguk van nálunk a kisebbségeknek, mint bármelyik más országban.

Harc az alkotmányos jogokért

Hans Otto Roth: Nyolcszor választottak meg, de egyetlen kormány sem tett eleget azon kérésünknek, hogy a kisebbségek használhassák anyanyelvüket a közigazgatásban!

D. R. Ioanitecu: Ne beszéljen ilyen agresszíven, a románság toleranciával viseltetik a kisebbségek iránt.

Hans Otto Roth: Nem kell nekünk tolerancia, csak alkotmányos jogainkat kérjük. A kultusz-szubszenciákat csökkentették és a lélekszámot teljesen figyelmen kívül hagyták. Emlékeztetem a nemzeti-parasztpártot azokra az ígéretekre, amelyeket tizennyelvvel ezelőtt egy történelmi pillanatban Gyulafehérváron tett.

D. R. Ioanitecu: A mi listánkon választották meg és így beszél?

Hans Otto Roth: Igaz, hogy választást kartell kötöttünk, de ha arra gondolunk, hogy a kormány alig érte el a szavazatok negyvenegynéhány százalékát, akkor értékelni kell tudni, hogy mit jelentettek a mi szavazataink.

Miután a felirati vita előreláthatólag ezen a héten nem fejeződik be, annál is inkább, mert számos képviselő iratkozott fel, akik mindeidig nem kerültek sorra, valószínű, hogy e hét folyamán nem lehet még berekeszteni a parlament ülészakát. A konverzióról szóló törvényjavaslat benyújtására is csak a jövő héten kerülhet sor. Az Epoca ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a parlament ülészakának berekesztésére csak szeptember 3-ikára számíthatnak.

A részleges választások kiírása azokban a kerületekben, amelyekben egy-egy mandátum megüresedett, ma megtörtént. Az új választások napja: szeptember 20.

Átmeneti kormányválság volt a konverzió miatt

Mironescu ragaszkodik saját javaslatának szövegéhez, melyből kabinetkérdést csinált — Mit akar Vlad volt miniszter? — Harmincről tíz évre kívánják redukálni a konverzió hatályát

Különös vád a kisebbségi bankok ellen

A konverziós törvény módosítása körül a legelkeseredettebb harc dúl, sőt ezzel kapcsolatban olyan — egyelőre még meg nem erősített — hírek kerültek napvilágra, amelyek bizonytalanná teszik nemcsak a konverzió módosító javaslatnak, de magának a kormánynak a sorsát is. A Curentul csütörtöki keltezésű száma ugyanis azt a szenzációszámba menő hírt közli, mely szerint Mironescu pénzügyminiszter tegnap kijelentette Vaida miniszterelnök előtt, hogy abban az esetben,

ha az egész kormány nem teszi magáévá az általa és Anghelescu bankkormányzó által elkészített javaslatot, akkor benyújtja lemondását.

Mironescu ugyanis kitart amellett, hogy csak azok kérhessenek konverziót, akiknek jövedelme kilencven százalékban mezőgazdaságból származik és tiltakozik az ellen, hogy ötmillió határt állapítsanak meg személyenként a konvertálható adósságnak. A miniszternek az a véleménye, hogy ebben az esetben öt millió alul sokan kérhetnének konverziót, akik a kölcsönvett összeget nem mezőgazdasági célokra fordították, míg ötmillió fölül olyanok nem kérhetnének konverziót, akik a kölcsönt valóban birtokukba fektették. Armand Calinescunak és Ghelmegeanu államtitkárnak viszont az a nézete, hogy Mironescu javaslata túl radikális. A kormány tagjai közt levő nézeteltérés miatt a tegnap déli tizenkét órára összehívott minisztertanácsot elhalasztották, ezzel szemben viszont délután Mironescu lakásán ülést tartott a konverziós törvény módosítására kiküldött bizottság. A Curentul azt írja, hogy *tegnap délután egész komoly formában beszéltek a kormány lemondásáról.*

Vád a kisebbségi bankok ellen

Rendkívül érdekes megemlíteni azt is, hogy a konverzió ügyében Vlad Aurél volt nemzeti-parasztpárti miniszter, Deleu, valamint Victor Bontescu memorandumot nyújtottak át Marinak, Vaidának, Mironescunak és Popovici Mihálynak. A memorandumban rávilágítanak arra a nehéz helyzetre, amelybe az erdélyi gazdák a konverzió jelenlegi formája következtében kerültek. Van azonban ennek a memorandumnak egy elítélendő és különös passzusa, a mely egyáltalán nem vall arra, hogy annak megszövegezőit valóban gazdasági szempon-

Centennáriumára készül az Aradi Zenekedvelők Egyesülete

Az aradi filharmonikusok nagyszabású programja

Vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését az Aradi Zenekedvelők Egyesülete Szántay Lajos elnöke alatt. A közgyűlés a számadások átvizsgálása után elhatározta, hogy fénycsünnepségek keretében üli meg az aradi zeneiskola fennállásának századik évfordulóját. Egyben elhatározta, hogy Tölösi Magdát, a most Berlinből hazatért hírneves hegedűművésznőt az iskola tanári karába iktatja.

Ugyancsak vasárnap tartotta meg közgyűlését az Aradi Filharmonikusok Egyesülete is, amely nagyarányú programot dolgozott ki a jövőre nézve. Ez a nagymultu egyesület most ismét megkezdte beható kulturtevékenységét és a jövő szezonban nagy hangversenyeket rendez. Biztos, hogy Aradváros kultúrtársadalmi körömmel veszi tudomásul a filharmonikusok tervét és — mint a múltban is volt — zsufozó házak évezik végig a filharmonikus zenekar művészi teljesítményeit.

tok vezették volna. Ez a rész pedig a következőképpen hangzik:

„Statisztikai adatok igazolják, hogy addig, amíg az összes román pénzügyintézetek a pusztulás veszélye fenyegeti és ezzel egyidejűleg a mezőgazdák vagyonát és hitelképességét, a kisebbségi pénzügyintézetek könnyebben tudják leküzdeni a konverziós törvény által előidézett nehézségeket“.

Másszóval: az ország közgazdasági életének szempontjából nem egyforma jelentőséggel bír az, hogy kisebbségi vagy többségi pénzügyintézet megy tönkre. A kisebbségi pénzügyintézetek vajon nem számítanak és a konverziós törvényt csak azért kellene megváltoztatni, mert a román pénzügyintézetek veszélyeztetni? A memorandum kifejti, hogy a jogszerinti konverzió elvét még tíz hektárig sem lehet elfogadni és ezért más utat kell találni a mezőgazdasági adósságok szanálásához. A tervezet szerint nem az adósságot, a föld tulajdonosát, hanem magát a földet kell szemellett tartani és ezért nem konvertálhatók olyan adósságok, amelyek a birtok, a tulajdon területéhez mérten túl magasak. Azoknál, akiknél a jelenlegi törvény az adósságok ötven százalékát elengedi — mondja a tervezet — ezentul is fenn kell tartani ezt az arányt, az összeget azonban ne 30, hanem tíz év alatt lehessen kifizetni. A javaslat végül azt kéri, hogy csak olyan adósságnál konvertálják adósságuk összegét, akik valóban fizetésképtelenek. Amint látható, Vlad Aurél memorandumja egészen más alapelveken épül fel, mint a kormány tervezete.

A konverzió módosításánál természetesen nem lehet figyelmen kívül hagyni azokat a szempontokat, amelyeket a Banca Nationala fejtett ki. A jegybank ugyanis csak egy olyan reformba egyezhet bele, amely mentesítse minden olyan kár alól, amely mezőgazdasági

tárcájából származhatik. Ennek a módosító javaslatnak helyre kell állítania a szerződések, illetve az azokban vállalt kötelezettségek törvényességét. Mindkét szempont a Banca Nationala szoliditásának megvédését, valamint az ország hiteléletének helyreállítását célozza. Elhangzottak politikai körökben olyan vélemények is, hogy várják be azt az időt, amíg a Semmitőszék a konverziós törvény alkotmányossága fölött kimondja a döntő szót. Ha ezt az álláspontot elfogadják, akkor a módosító javaslatot csak a parlament legközelebbi ülészakán tárgyalnák le. Gazdasági körökben ezt a megoldást nem tartanák helyesnek, mivel ezzel újból meghosszabbítanák a jelenlegi veszedelmes helyzetet és bizonytalanságot teremtve megakadályoznák, hogy újból megvalósítható legyen a normális gazdasági élet.

Ujabb bucaresti-i hírek szerint a kormány nem tárgyalja le ebben az állászatban a konverziós javaslatot. Kormánykörökből azt az információt szolgáltatták, hogy egészen rövid törvényjavaslatot szavaztatnak meg, a mellyel a konverziós törvény végrehajtását ez év őszéig felfüggesztik. A radikális és végleges reformot csak ekkorra készítik el. Végleges döntés ebben az ügyben csak a kormány legközelebbi minisztertanácsa után várható. Egyes miniszterek, sőt számos kormánypárti képviselő is azt a nézetet vallja, hogy a jelenlegi helyzetet nem szabadna meghosszabbítani. Ha a kormány valóban csak provizóriumot teremt, akkor a mezőgazdasági végrehajtásokat továbbra is fel kellene függeszteni.

Arad megye prefektusa a betétesekért

Itt emlékezünk meg arról, hogy a tegnapi aradi betétes-gyűlés határozatának értelmében ma átnyújtották Lázár Ágoston dr. prefektusnak az aradi betétesek memorandumát. A mint az Aradi Közlöny megírta, az aradi bankbetétesek a Kereskedelmi és Iparkamara nagytértermében értekezletet tartottak, amelyen számos felszólalás után memorandumot fogadtak el. A memorandum tiltakozást tartalmaz a konverziós törvény jelenlegi formája ellen és arra kéri a kormányt, hogy a konverzió módosításánál tartsa szem előtt a betétesek érdekeit. Ma délelőtt dr. Vicas Gyula és Chirila Iustin vezetésével a betéteseknek egy kiildöttsége jelent meg Lázár dr. prefektus előtt, akinek átnyújtották a memorandumot azzal a kérelemmel, hogy továbbítsa azt az illetékes kormánytényezőkhöz. A prefektus beszéd keretében vette át a memorandumot és azt még a mai nap folyamán a pénzügyminiszterhez továbbította.

Hitler Ausztriába készül

Németországban egyre nő a nemzeti-szociálista propaganda a beutheni halálraitétek érdekében — Ezer márkát kaptak a náciaktól a gyilkosok hozzátartozói

Berlinből jelentik: A lapok ismét a nemzeti szociálisták mozgolódásáról irnak aggasztó híreket. Kiemelik, hogy a nacionalisták visszahívták szabadságaikról a rohamosztag tagjait, akiket riadó-készültségbe helyeztek. A birodalmi kormány egyébként értesítette a tartományfőnököseket, hogy a körzetükbe tartozó lapokat kötelezzék a kormány tegnapi nyilatkozatának leközlésére, amit a beutheni halálös ítéletekkel kapcsolatosan adott ki.

Hitler egyik alvezére, Göhring kapitány ma ismét biztató táviratot intézett a beutheni halálra ítéltékhez, amelyben a következőket közli:

„Biztosítottam benneteket, hogy megkezdődött a harc kiszabadítástok érdekében. Ti nem vagy-

tok gyilkosok, mert csak bajtársaitokat védtétek meg. Ezer márkát családtagjaitoknak továbbítottam. Maradjatok nyugodtan, a legjobb 14 millió német magáévá tette ügyeiteket“.

Beuthenban ma nagy nemzeti szociálista ünnepek voltak, amelyek során Heine képviselő tartott nagy beszédet és garantálta, hogy a halálraitéteknek semmi bajuk sem fog történni, mert Hitler nem engedi meg, hogy akármelyiküknek is meggyöngyösöljön a hajszála.

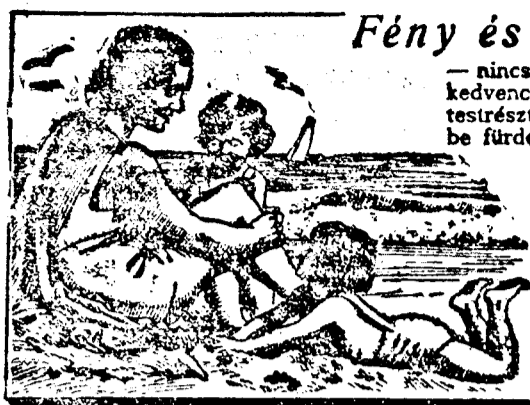
Bécsből jelentik: Az osztrák minisztertanács megengedte, hogy Hitler szeptember 17. és 18-án beutazzék Ausztriába, ahol ekkor a nemzeti szociálisták országos pártnapot rendeznek.

Inzolvens a jugoszláv „Unio-bank“

Az ország egyik legnagyobb pénzügyintézete moratoriumot kért a kormánytól

Belgrádból jelentik: Az „Első Horvát Takarékpénztár“ és a „Laibachi Hitelbank“ után az „Unio bank“ is kénytelen volt a betétek kifizetését beszüntetni. A bank a kormányhoz fordult és a betétek kifizetésére moratorium engedélyt kérte, amelyet valószínűleg meg is fog kapni.

Az Unio bank 1929-ben alakult a „Horvát Lezámitoló“, a „Horvátszlavon Országos Földhitelbank“, az „Agrár és Kereskedelmi bank“ és a „Bosnabank“ egyesülése útján. A bank az ország egyik legtehetősebb pénzügyintézete volt, amelynek alaptőkéje 242 millió dinár.

Fény és levegő, homok és víz

— nincsen ennél szebb és jobb gyermekei részére. Ugyan azonban kedvenceinek gyöngéd bőrért a fájdalmat okozó napégéstől. Minden testrészt, amely ki van téve a napfény és levegő hatásának, dörzsöljön be fürdés előtt alaposan

NIVEA-CRÉMÉ-vel,
vagy **NIVEA-OLAJ-jal**

A Nivea-Crème és Nivea-Olaj csökkentik a napsugarak káros hatását, másrészt viszont elősegítik és gyorsítják a bőr megbarnulását. Már meglévő bőrirritációnál kellemesen hűsítenek és elősegítik a gyógyulási folyamatot. Sohsem szabad nedves testtel napfürdőt venni!
NIVEA-CRÉMÉ LEI 16.00-72.00 / NIVEA-OLAJ LEI 55.00 és 85.00
BEIERSDORF & CO. S. A. R., Braşov, Strada Iuliu Maniu 39

Elfogták az újpesti rablási kísérlet szökésben lévő negyedik tettesét

Havlik és társai felett csütörtökön ítélt a statáriális bíróság — Az osztrák határszélen került hurokra Steiner, aki hamis utlevéllel szökött meg Magyarországból

Budapestről jelentik: Az ügyészség ma döntött az újpesti rablógyilkossági kísérlet tetteseinek ügyében. Havlik Ferencet, aki löfegyverét használta, statáriális bíróság elé utalják, amely csütörtökön reggel 9 órakor össze is ül. A többiek felett rendes bíróság ítélik. Havlikot nem ítélik halálra, mert a statáriális törvény szerint 20 éven aluli vádlottat kivégezni nem szabad. Havlik pedig csak 19 éves.

Ma déli 1 órakor egyébként az oroszvári csendőrség telefonon értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy az osztrák csendőrök a

burgenlandi Köpcsényben elfogták az újpesti véres esemény szökésben lévő egyik tettestársát, aki az országos körözés idején Szent István napján hamis utlevéllel elhagyta Magyarországot és az osztrák határvárosokban adományokat kéregetett. Bekísérték a legközelebbi őrs-szobába, ahol a magyar rendőrség rádiogramja alapján felismerték és értesítették elfogatójáról a magyar hatóságokat. Kiadatása iránt megtörténtek az első lépések. Steinerrel a támadás valamennyi tettestársa rendőrkeze került.

Hajtóvadászatok folynak a veszett kutyák, macskák és kecskék után Arad uccáin

Mulatságnak tekintette a Tököli-téri tömeg a városi sinter irtóhadjáratát — Kilenc kutya pusztult el az első nap délelőttjén a mérgezett husdaraboktól. Megveszett a park-őr kecskéje is

A mai frontjelentés: három újabb kutyamarás

A kutyaharapási esetek inváziója ma újra meglepő számban szaporodott Aradon. A városi főorvosi hivatalhoz befutott jelentések szerint ma egymás után három embert haraptak meg a kóbor állatok a város bellerületén. Így Tamásdan Oktávia, „Miss Arad 1932” öccsét, Tamásdan Sabin 18 éves aradi fiatalembert támadta meg egy kóbor eb a Hajó-uccában. Ugyancsak a közelben egy külföldi úriasszony, D. E.-né találkozott egy másik kutyával, amely a bokáját összeharapdálta. A harmadik kutyaharapási „eset” áldozata egy 39 éves bejárónő, Ardelean Mária.

A városi főorvosi hivatal megtette az intézkedéseket a harapós kutyák megszerzésére, hogy azokat megfigyelés alá vesse. Eddigéle ugyanis több, mint négy esetben bizonyosodott be, hogy a garázda aradi kutyák megvesztek, tehát a közvetlen fertőzés veszélye forog fenn az áldozatokra nézve is, akiket természetesen azonnal a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállítanak.

Egyébként ma a városi sinter a Tököli-téren folytatta a sztrichinnel mérgezett kolbászdarabkák szétszórását. Ez a szükséges művelet nem zajlott le minden feltűnés nélkül, a mennyiben csaknem az egész piac közönsége a sinterlegények köré gyűlt és valóságos cirku-szi élvezetnek tekintve a dolgot, kutyákat hajtottak fel a Tököli-térré, izgatottan lesve, hogy mikor kapják be a mérgezett ételt a gyanútlan állatok. A Tököli-téri hajtóvadászaton a dél-előtti folyamán kilenc kóbor kutya esett áldozatul, amelyek megették a mérgezett kolbász-

kat. Az elpusztult ebek között három fajtiszta farkaskutya is volt, amelyeket gazdáik annak ellenére, hogy számos ízben felhívtuk rá az olvasóközönség figyelmét, — szabadon hagytak kóborolni, hogy áldozatul essenek a város irtóhadjáratának.

A közelmúlt napokban hírek terjedtek el arról is Aradon, hogy nemcsak veszett-gyarus kutyák, hanem veszett macskák is garázdálkodnak a periferiákon. Ez a hír azért ejtette ag-

Fűszerszükségletét legolcsóbban

Neuländer fűszerüzletében

(Andrényi-cég és Dacia kávéház között) szerezheti be!

1 kgr. méz 24 lej, 1 kgr. I. szalámi 120 lej, 10 dkg. I. sajt 5 lej, 10 dkg. I. turó 4 lej,
10 dkg. I. teavaj 8 lej, 1 darab szendvics 8 lejtől.

gdalomba az arra illetékes egészségügyi hatóságokat, mert köztudomású, hogy a beteg macskákat sokkal nehezebb megfékezni, mint a kutyákat. Az állategészségügyi hatóságok jelentése szerint a veszett macskákról szóló híresztelések kissé túlzottak, amennyiben eddigél csupán egy eset fordult elő a város területén és akkor is azonnal lebunkózták a veszett állatot. Ezzel szemben Daul városi park-őr kutyája, amely ugyancsak a napokban veszett meg, mielőtt a végzetes kór kitört volna rajta, megharapta a park-őr egyetlen kecskéjét. A kecske napokon át gyanúsán viselkedett, de gazdái mindaddig nem gondoltak semmi rosszra, míg egy este a kecskén is ki nem tört a baj és veszett módon ugrándozni kezdett. Természetesen az állatot azonnal elpusztították, de a helyzetet komplikálja az a körülmény, hogy az állat tejből a fertőzöttség ideje alatt is többen ittak a városi park-őr családtagjai közül. A város egészségügyi hatóságai teljes eréllyel folytatják az irtóhadjáratot a veszett állatok ellen és igen valószínű, hogy már a közeli napokban ennek komoly hatása is mutatkozni fog.

FILM KÖZLÖNY

Két szív, egy dobbanás...

(Zwei Herzen und ein Schlag)

Parodisztikus jazz-opera bemutatója a Corso-moziban

A hangosfilm az utóbbi időben, minden rosszakaratu jóslás ellenére, mégis csak megtalálta az utat az ujszerűség felé. Csak egy zseniális rendezői talentum kellett hozzá, aki meglátta a filmművészetnek a groteszkuság felé hajló adottságait és megérezte azt a hatást, amelyet ezekkel a kezdettől fogva fennállott, de a néma-filmek korában erősen elhanyagolt eszközökkel kiváltani lehet. Wilhelm Thiele már első filmeivel is erre az utra próbált lépni és próbálkozásai meghozták azt az eredményt, hogy neve hamarosan belekerült az elismert rendezők sorába. Talán a jazz-zene komikum felé hajló megnyilvánulásai is segítettek Thiele törekvésében: mindenesetre legújabb filmjével, amely eredetiben „Zwei Herzen und ein Schlag” címet viseli, végleg megalapozta, sőt a tökéletességre vitte művészi irányát.

A „Két szív, egy dobbanás”, a szó legszorosabban vett értelmében százszázalékos zenés film. A párbeszédet nemcsak, hogy zene festi alá groteszk melodráma-szerűen, hanem a vígjoperei magaslatokra emelkedve, parodisztikus recitativok, frappáns kórusok, tercetek és kvintettek sorozata képezi a jazz-opera partitúráját. A zene kellemes folyamatossága egy pillanatra sem törik meg, fülbemlésző, szébbnél-szebb énekszámok, tangók, keringők és bluesek követik egymást és kapcsolják össze az ötletes beállítású, szívből kacagató, helyzetkomikummal teli jeleneteket. Rendkívül ügyesen vannak befoglalva a cselekmény keretébe a ragyogó kiállítású revüszámok. Görögök és boyok impozáns parádéja vonul fel a felvevőgép előtt egy grand hotel fordulatos, zajló életének keretében. Különösen frappáns a finálé nagy kórusának bevonulása és a zárójelenet beállítása.

Lillian Harvey, a légiésen karcos, szeszélyes és rendkívül temperamentumos filmdiva áll a szereplőgárda középpontjában. Megjelenésének varázsa, éneke és tánca, mint mindig, most is százszázalékos sikert jelent. Partnere ezuttal nem Willy Fritsch, de Willy Fritschnek egy friss, fiatal utóda: Wolff Albach Retty. Az UFA új bonvivánja kellemes egyéniségével, férfias, kulturált hangjával és elegáns játékmódorával hódít. Halmai Tibor, aki állandóan magyar felkiállításokkal fűszerezi szerepét. Valetti és Ottó Walbourg gondoskodnak a kifogyhatatlan kacagásról. Jean Gilbert, a komponista, nem utolsósorban járul hozzá a kitűnő vígjopera öszinte sikeréhez.

A leláncolt szenvedély

(Sexualnot)

A Corso-mozi éjszakai premiejé

A modern filmirodalomban egyre szabadabban és komolyabb formában foglalkoznak szexuális kérdésekkel, amelyek korunk egyik legfontosabb problémáját jelentik: A mai felvilágosult korban különösen szükség van ezeknek a kérdéseknek megvitatására és fel kell használni minden eszközt, hogy a társadalom minél szélesebb rétegei előtt szólhasanak íróink és professzoraink ehhez a problémához. Legutóbb öszinte sikert aratott egy, a vér ellenségeivel való küzdelemről szóló kulturfilm s most a Corso-mozi a prostitúció ellen való küzdelem színpadát állított drámát tűzött műsorára. A darab csak egyetlen előadás keretében, csütörtökön éjjel 11 órai kezdettel kerül bemutatásra, csak 16 éven felüliek számára. A főszerepeket Anita Dorris és Walter Slezák alakítják, a tőlük megszokott művészi eszközökkel.

A. Friedmann uriszabósága

Bul. Reg. Maria 15., Vorhos-ház, I. em.

Legkényesebb igényeknek megfelelő

51 tőnyit készít 7-800 Lejért.

Erkölcstelen merényletet követtek el egy ötéves leányka ellen Aradon

Az ijesztő külsejű, görbehátú ember, aki cukorkákat ígért — A gyermek felismeri támadóját — A városi főorvos vizsgálja meg a leánykát, hogy megtörtént-e a szörnyű vád

Megdöböntő módon követik egymást Aradon az utóbbi időben a kiskorúak ellen elkövetett erkölcstelen merényletek. Ma egy újabb ilyen esetnek terjedt el a híre a Farkas-uccában. A liliomtiprás áldozata egy 5 éves leányka, aki nagyszüleinél lakik a Farkas-ucca egyik földszinti házában. A gyermeket szülei, akik kisszenthmiki lakosok, néhány hónap előtt küldték be a nagyszülőkhöz. A kislány nagyapja az egyik építészeti vállalat telepének felügyelője. A nagyszülők az alábbiakban mesélik el munkatársunk előtt az ötéves leánykával történt megdöböntő eseményt, amelynek teljesen a hatása alatt állanak:

A leányka szombaton délután fél 6 óra tájban sirva szaladt haza és elmondotta, hogy egy sánta, görbehátú ember, aki mindennap házuk előtt megy el, 5 óra tájban megfogta a kezét és azt mondotta neki, hogy abban az esetben, ha vele megy a közelben levő Marospart-ra, úgy pénzt kap cukorkára. A gyermek megijedt az ijesztő külsejű embertől és ki akarta szakítani magát kezei közül, ez azonban erősen megragadta és az ucca szélén elhúzódó bokrok között a sikoltozó leánykát a Marospart egy elhagyott részére cipelte. A leányka előadása szerint a beteges hajlamu ember itt erkölcstelen merényletet követett el ellene, majd őt ott-hagyva, elsietett.

Az alig öt éves gyermek nagyszülei a leányka döbbenetes bejelentése után először kételkedve fogadták az elmondottakat, mivel azonban később két gyermek jelentkezett, akik elmondották, hogy ők látták, amint egy rossz-szúl öltözött férfi a kisleánnyal a Marospart irányába tartott, komolyabban fogták fel a dolgot és másnap, valamint hétfőn csaknem egész napon keresztül kint járhattak a gyermekkel az uccán, mivel az határozottan állította, hogy merényletét felismeri. Az illető a délutáni órákban valóban azon az uccán keresztül igyekezett hazafelé és a kis áldozat ekkor a legnagyobb határozottsággal kijelentette: hogy ez az ember, aki őt a Marospartra hurcolta. A leányka nagyapja azonnal az említett ember után sietett, aki foglalkozására nézve kőműves és a szomszéd uccában lakik. A megszólitott felháborodással utasította vissza a szegénytelen vádat és kijelentette, hogy semmi köze a gyermekhez, azt sohasem látta és még kevésbé követett el ellene erkölcstelen me-

rényletet. A gyermek azonban megmaradt állítása mellett.

A leányka a következő napon csendesen viselkedett, a többi gyermekekkel együtt játszadozott, míg azután ma reggel fájdalomkról panaszkodott. Hozzá tartozói, akik eddig nem vitték orvoshoz, a délelőtti órákban felvitték a gyermekkórházba, ahol megvizsgálták a leánykát. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az 5 éves gyermek minden valószínűség szerint meg van fertőzve. A kis áldozatot holnap délelőtt 9 órakor dr. Cucu Vazul főorvos fogja behatóan vizsgálat alá venni és amennyiben megállapítás nyer, hogy az erkölcstelen merénylet megtörtént, vagy pedig a fertőzés esete is fennforog, úgy a bestiális merénylő ellen bünvádi feljelentést tesznek.

Főtárgyalásra tüzte ki az aradi törvényszék a Banca Marmorosch igazgatóinak ügyét

Érdekes tárgyalások a törvényszéken — A Nussbaum-féle gyilkosságban is kitűzték a főtárgyalást

Az aradi törvényszék a mai napon több érdekes ügyet tüztet ki főtárgyalásra. Annakidején nagy feltűnést, szenzációt keltett ügyek kerültek most az őszi szezonban a bíróság elé, amely szeptemberben kezdi meg a szünet utáni beható munkát. Főtárgyalásra tüzték ki a mai nap folyamán a Banca Marmorosch igazgatójának ügyét is, akit Várnai Ármán aradi nyugdíjas jelentett fel. A nyugdíjas jegyző, — mint annak idején megírtuk — negyven ezer lejes betétet helyezett el a bankban, két nappal azelőtt, mielőtt a bank beszüntette fizetéseit. Várnai erre feljelentette a bank igazgatóit, azon a címen, hogy nekik tudniok kellett volna, hogy a bucaresti-i vezérigazgatóság a fizetések beszüntetésének tervével foglalkozik és ezért nem lett volna szabad elfogadniok a betétet. Ezzel szemben a bank megvádolt igazgatói azt valloították, hogy a vezérigazgatóság egyetlen fiókkal sem közölte ezt a tervet és ők teljesen jóhiszeműen fogadták el a betétet, miután akkor még szó sem volt a fizetések beszüntetéséről. Az aradi törvényszék most szeptember 22-ikére tüzte ki az érdekes ügy főtárgyalását.

Főtárgyalásra kerül ezután Kovács Soma volt vasnagykereskedő ügye. Kovács, —

A kárpáti szinpompás enyhe, napos nyárutó legideálisabb idő gyógytartózkodásra.

21 napos teljes pausálkurák ára
Rheuma, köszvény, ischiasz, neurálgia ellen

TRENCSÉNTEPLICZ

gyógyfürdőn mindössze 6,880 lei

(az árban: lakás, teljes ellátás, thermális gyógytényezők, orvosi kezelés, kurtaxa, kiszolgálás foglaltatik.) — 50% utazási kedvezmény.

Felvilágosítások: Fürdőigazgatóság, Trencianske-Teplice, CSR.

Az amerikai vezérkar főnökének

érdekes látogatása Bucarestiben

Bucarestből jelentik: Érdekes diplomáciai vendége lesz Romániának a jövő hónapban Douglas Mac Arthur, az amerikai vezérkar főnöke szeptember huszadika táján érkezik Romániába.

Diplomáciai és politikai körökben rendkívül nagy érdeklődés előzi meg az amerikai tábornok érkezését. Mac Arthur tábornok Besszarabia partvidékeit akarja meglátogatni.

mint ismeretes — fizetése képtelenségét jelentett és egyes hitelezői csalárd bukásért jelentették fel. A törvényszék szeptember 27-ikén tartja az ügyben a főtárgyalást. Szeptember 29-én főtárgyalásra kerül Orosz Kálmán, a kisjenői szövetkezet igazgatójának felségsértési pere. Orosz, — a vádirat szerint — tanuk előtt teti felségsértő kijelentéseket. Október 6-ikára hasonló ügy főtárgyalását tüzték ki. A bíróság elé kerül Bata János guravoi földműves, aki — a vádirat szerint — arra biztatta az embereket, hogy ne fizessenek adót és öljk meg az urakat. Két halálos gázolás ügyét is főtárgyalásra tüzte ma ki az aradi törvényszék. A bíróság elé kerül Paulik András sófför, akit gondatlanságból okozott emberöléssel vádolnak és akinek ügyében szeptember 29-én ülkezik a bíróság.

Nagy érdeklődés előzi meg a Szabadságtéri Bucaresti vendéglőben történt gyilkosság bűncrénének főtárgyalását, amelyet szintén ma tüzték ki. Mint ismeretes, Sfarila János 22 éves aradi cipészlegény verekedett össze Nussbaum József birkózóval, akit a vendéglő előtt összeszurkált késével. Nussbaum meghalt és a cipésznek szeptember 20-ikán kell felelnie a bíróság előtt a gyilkosságért.

Csodák csodája, a huszadik század örök rejtélye

U F E R I N I

a napokban Aradra érkezik teljes bűvésztársulatával, káprázatos diszleteivel, soha nem látott új műsorával, bravuros attrakcióival, ámulatbajtó mutatványával. A szenzációs műsor keretében vendégszerepel KISS MANYI, a kitűnő erdélyi szubrettprimadonna. — A társulat 27-én és 28-án tartja Aradon a Nyári színházban előadásait: szombaton este, vasárnap délután és este. — A délutáni előadás minden tekintetben azonos az esti programmal. — Hely árak: 50, 40, 30, 20, 15 és 10 lej.

A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyek már elővételben válthatók a téli színház pénztárában.

SPORT KÖZLÖNY

A belgrádi evezős Európabajnokság négyes küzdelmében Románián kívül még kilenc nemzet nevezte be versenyzőit

Az Aradi Közlöny részletesen beszámolt a későbbi evezős Európabajnokságról, amelyen Romániát a négyesben az aradi Hajós Egyetlet bajnoksapata fogja képviselni, míg a skiffben a temesvári „Előre” Cserhátiya indul. Az Európabajnokságra nagyban folynak az előkészületek és az előlekek azt mutatják, hogy ez a verseny felül fogja mulni az eddigieket. A Bernben székelő Evezősszövetség a nevezési határidő leletével lezárta a listát és így megállapíthatjuk, hogy az aradi csapatnak nagyon nehéz küzdelemre van kilátása, mert Európa összes kiváló evezősporttal foglalkozó nemzetei neveztek. Az Aradot érdeklő kormányos négyesben tíz nemzet jelentette be részvételét, a skiffben pedig hét nemzet fog résztvenni.

A pontos nevezési lista a következő:
Kormányos négyesben: Belgium, Hollandia, Magyarország, Csehszlovákia, Románia, Francia-

ország, Olaszország, Svájc, Spanyolország, Jugoszlávia.

Kormányosnőküli négyesben: Hollandia, Magyarország, Franciaország, Olaszország, Svájc, Jugoszlávia.

Skiff: Csehszlovákia, Románia, Franciaország, Olaszország, Magyarország, Svájc, Jugoszlávia.

Dubló: Magyarország, Olaszország, Jugoszlávia.

Kormányos pair-oar: Belgium, Hollandia, Franciaország, Olaszország, Svájc, Jugoszlávia.

Kormányosnőküli pair-oar: Belgium, Hollandia, Magyarország, Franciaország, Olaszország, Svájc, Jugoszlávia.

Nyolcas kormányossal: Hollandia, Magyarország, Csehszlovákia, Franciaország, Olaszország, Svájc, Jugoszlávia.

Aradi versenyzők Hátszegen és Nagylakon

Az aradi versenyzők a most meginduló hátszegi tenniszversenyen fognak résztvenni. A versenyen a következők indulnak: Somogyi Klári, Szigethy Baba, Schwartz Dezső, gróf Kendeffy Elek, Wechsler Leó és Vámos Miklós. A verseny 26-án kezdődik és 28-ig tart.

Itt jegyezzük meg, hogy a Nagylaki Tennis Club szombaton és vasárnap meghívásos tenniszversenyt rendez, amelyen a következő aradi versenyzők fognak indulni: Aszlán Baba, Gráf Gizzi, dr. Crăsnic Jenőné, Dabici Joachim, dr. Crăsnic Jenő, Gitta Sándor és Antal és Mihailovits Gyula.

O Nagyszabású vivőversenyt rendeznek csütörtökön és pénteken a sinaiai kaszinóban mind a három versenyneben. Románia legjobb vivői indulnak ezen a versenyen, többek között Erdély összes számottevő versenyzői is. A versenyre a kaszinó számos tiszteletdíjat ajánlott fel.

O Villámturna a főváros kupájáért. Bucarestből jelentik: Szombaton és vasárnap, a hó 27-én és 28-án villámturna lesz Bucarestben az itteni klubok között a főváros kupájáért. A tornát a bucaresti-i kerület rendezi a Venus-pályán és tekintettel a résztvevők nagy számára, két napon kerül lebonyolításra. Indulnak: a Venus, Unirea Tricolor, CFR, Juventus, Macabi, Olimpia, Sp. Stutendesc és Voivodul Mihai.

O Pesti tréner a „Crisana”-ban. A váradai Crisana tréningjeinek vezetését Breuer II., a Vac FC volt játékos vállalta, aki már meg is érkezett Váradra.

O Krüger a bucaresti-i CFR-ben. A Nagyvárad AC sportigazgatója Bucarestbe távozott, ahol a CFR ügyeinek intézését vállalta magára.

O Nagy előkészületek az „Egyetértés” vasárnapi ünnepéjére. Az Egyetértés — mint már közöltük — vasárnap nagyszabású zászlószenelési ünnepélyt rendez, amelynek keretében futballmérkőzést fognak lebonyolítani. Az Egyetértés vezetősége nagyban készülődik erre az ünnepélyre, amelynek sikere máris biztosítva van.

O Breitbarth László kilépett a Hakoahból. Arad sportéletének egyik közismert alakja Breitbarth László sportíró, akinek elvitázhatatlannul nagy érdemei vannak a Hakoah felvirágoztatásában. Ugyilátszik egyesülete nem volt halás ennek a kiváló embernek önzetlen fáradozásáért, legalább is erre enged következtetni az, hogy Breitbarth lemondott a Hakoah-nál viselt tisztségéről és kilépett a klub tagjainak soraiból.

O Dr. Moga és Cioban a techirgíoli versenyen. A feketetengeri fürdő tenniszversenyén az ott nyaraló dr. Moga Romulus és Cioban György aradi versenyzők is résztvettek, de természetesen a nagy konkurenciában nem vettek nagy szerepet. A férfi egyest Botez legyőzésével Réti nyerte meg, míg a női egyes győztese Wertheimerné lett.

Megalakult Romániában a halálbüntetés elleni szövetség

amely táviratilag tiltakozott a németországi statáriális ítéletek ellen

A művelt emberiség világszerte borzalommal és megdöbbenéssel figyeli az egymás után elhangzó halálos ítéleteket, amelyeket kulturállamokban mondanak ki és hajtanak végre sorozatosan. A rádió hanghullámai, táviró- és telefondrótok naponta röpitik világgá statáriális ítéletek, kivégzések híreit: két olyan kultúr-nemzet, mint Németország és Magyarország vezette be a statáriánót, mint elkerülhetetlenül szükséges megoldást a politikai zárvargások közepette. Ezek a sorozatos kivégzések, statáriális ítéletek azonban mindjobban megmozgatják a civilizált, kultúremberhez méltó gondolkozású társadalmi rétegeket és a világ minden táján egyre-másra indulnak meg a halálbüntetés elleni szervezkedések.

Romániában, ahol az alkotmány sem türi a halálbüntetéseket, valóban természetes, hogy a polgárság emberies érzése fellázad a nyugati kulturállamokban sorozatosan történő kivégzések ellen. A halálbüntetés elleni első mozgalom a napokban indult meg Nagyváradon, Tabéry Géza, az ismert író és dr. Turnowszky Sándor nagyváradi ügyvéd kezdeményezésére. A Halálbüntetés Elleni Szövetség nevében felhívást bocsátottak ki, amelyben csatlakozásra szólítják fel a halálbüntetés romániai ellenségét. A felhívás kifejti, hogy a szövetségnek célja visszavezetni bármilyen állam, bármilyen társadalmi rend igazságszolgáltatását az emberiség útjára. A Halálbüntetés Elleni Szövetség romániai szervezőbizottsága egyébként táviratot intézett a német birodalmi igazságügyminiszterhez, amelyben tiltakozik a Beuthenben tegnap elhangzott első németországi statáriális ítélet ellen.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 47 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1932. szeptember hó 1-től számítjuk.

O A magyar futball visszafejlődött. A Ferencváros kétszeri bécsi veresége után a közép-európai lapok kritikái mind a magyar futball visszafejlődéséről írnak és el kell ismernünk, hogy joggal, mert az azelőtt félelmetes magyar labdarugás valóban erősen visszafejlődött.

O Sikerrel fejezte be turáját az Attila. A Lengyelországban szereplő miskolci profiklub szombaton Poznanban az ottani Olimpia ellen 6:2 arányban győzött, míg másnap Thorban bucsumérközéssel 8:2 arányú győzelmet ért el.

O Orth — hazaérkezett. A magyar futball legendáshírű játékos, aki Csílóban trénerkedett, váratlanul Budapestre érkezett.

O Bizonytalan a magyar atléták temesvári indulása. A Budapesten megjelenő egyik sportlap közli, hogy a magyar atléták romániai beutazási engedélyét még nem kapták meg, így a külföldi atléták indulása egyelőre bizonytalan.

O Darányi súlydobásban második. A clevelandi pótolimpiászon új világrekord született. Súlydobásban Sexton USA 16 m. 12 cm.-et dobott, ezzel túlszárnyalta régi eredményeit. Sexton mögött Darányi második lett 15.36 cm.-es dobásával. Darányinak volt egy 16 méteres kilépett dobása is.

O Győzött a Gloria Buttyinban. Az aradi bajnokegyüttes hétfőn délután Buttyinban, az ottani Crisullal játszott és 5:1 (3:1) arányban győzött. A Crisul előző nap a pankotai Sparta-t 2:1-re verte. A buttyiniek mind a két napon meglepően jó játékról tettek tanúbizonyságot.

Karhatalommal akarta elvitetni fiát

Érdekes pereskedés Aradon egy kiskorú fiú miatt — Zimmermann Lajos két millió lej vagyont hagyott fiára — A gyám érvelése szerint az anyának nincs joga gyermekéhez

Feltűnéstkeltő háborúság folyik egy közismert aradi családban egy végrendelet körül. Néhány hónappal ezelőtt halt meg Zimmermann Lajos aradi kereskedő, aki kiskorú fiára, Zimmermann Lászlóra körülbelül két millió lejes vagyont hagyott hátra. Miután Zimmermann elváltan élt feleségétől, fia gyámjává öccsét, dr. Zimmermann Ödön mérnököt jelölte ki végrendeletében. Bár a válás alkalmával a kereskedő felesége lemondott a gyermekéről, a halál után kérvényt nyújtott be, az árvaszékhöz, amelynél bejelentette, hogy igényt emel arra, hogy fiát felnevelje és kéri az árvaszéket, rendelje el, hogy dr. Zimmermann adja át a tizenegy éves fiút. Az árvaszék helyt adott a kérelemnek és elrendelte Zimmermann Lászlónak édesanyja részére való kiadását. Ezzel azonban még nem ért véget a küzdelem.

Az anya jelentkezett a fiáért, azonban a család nem szolgáltatta ki, mire a napokban kérvényt nyújtott be az árvaszékhez, amelytől karhatalmat kért, hogy fiát elvihesse.

Ugyanekkor azonban már akcióba lépett a gyám is, aki mellékelte a végrendeletet, valamint a válásról szóló bírósági ítéletet, amelyben az asszony lemond, fiáról. A mérnök dr. László Lipót ügyvéd útján arra kérte az árvaszéket, semmisítse meg előző döntését, és hagyja meg a fiút nagybátyjánál, mert az elvált feleségnek semmiféle joga fiára nincs, különben sincs abban a helyzetben, hogy a gyermeket megfelelő módon felnevelhesse. Ma délután behatárolt foglalkozott az aradi törvényszéken működő árvaszék a feltűnéstkeltő ügygel, amelyben a döntést holnap hozza meg.

A másodosztályú férripáros kivételével véget ért az AAC tenniszversenye

Izgalmas küzdelmek voltak a döntők mai meccsein --- Ünneplés keretek között osztották ki a tiszteletdíjakat

Az AAC tenniszversenye a ma délután lebonyolított döntőkkel — a II. osztályú férfi páros kivételével — befejeződött. A verseny — tekintettel a kivételesen népes mezőnyökre — szokatlanul elhúzódott, de ez a késlekedés nem ment a verseny rovására. Az AAC tenniszszakosztályának vezetősége a nagyszerűen megrendezett versenyen ugyan csak kitett magáért.

A II. osztályú férfi páros döntő küzdelme a sötétség miatt holnapra maradt. A döntőt a Fábris—Kaffka-pár vivja a Somlai—Páll-párral. A verseny ma lejátszott küzdelmei a következők:

Vegyes páros I. osztály: Somogyi Klári, Wechsler—Kovács Ilus, Páll 6:3, 6:2. **Férfi egyes I. osztály:** Wechsler—Gitta 6:3, 6:4. **Férfi egyes II. osztály:** Fábris—Fehér 3:6, 9:7, 6:1. **Férfi páros II. osztály:** Somlai, Páll—Pataki, Schwartz 9:7, 6:3. **Női egyes I. osztály:** Somogyi Klári—Kemény Mici 6:2, 6:2. **Női egyes II. osztály:** Rödler Manyi—Kemény Mici 3:6, 6:4, 6:2. A fenti küzdelmek a döntőkért folytak és ezeknek a figyelembevételével — a II. osztályú férfi páros kivételével — a végső táblázat így alakult ki:

Férfi egyes I. osztály: 1. Wechsler, 2. Gitta S. 3. Vámos és Crásnic dr. Az első helyet Wechsler Leó megérdemelten vette birtokába a folyton fejlődő Gitta Sándorral szemben, aki fizikuma meg erősödésével egyike lesz az ország legjobbainak. Vámos Miklós szorgalmas és jó játékos, aki nagyszerű formában van. Crásnic Jenő dr. is egyre fejlődik, róla is sokat hallunk még.

Férfi egyes II. osztály: 1. Fábris, 2. Fehér, 3. Kaffka és Holländer. Fábris a fiatal játékosok között a feltétlen legjobb és legtehetségesebb. Fehér, úgymint Kaffka is defenzív játékmóddal ismeretesek. Holländer fejlődésképes.

Női egyes I. osztály: 1. Somogyi Klári, 2. Kemény Mici, 3. Rödler Manyi és Hackerné. Somogyi Klári képességeit ismerjük és sokra értékeljük. Kellemes feltűnést keltett a két AAC-versenyző: Kemény és Rödler nagyszerű formája. Mindketlen kimagaslottak a mezőnyből. Hackerné a további küzdelemtől visszalépett.

Női egyes II. osztály: 1. Rödler Manyi, 2. Kemény Mici, 3. Dr. Crásnicné és Schwartzné. Crásnic dr. né jó kvalitásokkal rendelkező játékos. Schwartzné nem tudta megakadályozni a fejlődő fiatalok előretörését, pedig ennek a számnak a győztesét benne látták.

Férfi páros I. osztály: 1. Vámos, Gitta, 2. Kaffka, Fábris, 3. Páll, Somlai és dr. Crásnic, Bukovetz. A győztes pár összeszokottsága és kiváló játéka előtt a többieknek meg kellett hajolni. Jól látszott a második helyet elfoglaló Kaffka—Fábris-

Félreverték a harangokat egy községben az adóvégrehajtók ellen
Csendőrkülönlítmény mentette meg a végrehajtókat a tömeg elől

Nagyváradról jelentik: Különös módon akarta megakadályozni Szentandráshoz község lakossága az adóvégrehajtást. Ma délelőtt ugyanis, amikor megjelent a községben Maior Teodor és Chisvasi Joan biharpüspöki-i adóvégrehajtó, hogy az állami adóhátralékokat beinkasszálják, történt az incidens, amely szerencsére sima lefolyású volt. Az adóvégrehajtók sorra járták a határban lévő gazdálkodók házaiban és ahol nem fizettek, ott a már előzőleg lefoglalt tárgyakat kezdték árverezni. Így jutottak el a község korcsmájáig, ahol szintén árverezni akartak. Ekkor Oros Demeterné és Pollmann Andrásné, községbeli lakosok felmentek a templom tornyába és félreverték a harangokat. Csakhamar többszáz főnyi tömeg gyűlt egybe a korcsma előtt, akik fenyegetőleg léptek fel az adóvégrehajtókkal szemben. Mielőtt azonban komolyabb összetűzésre került volna sor, Nagyváradról teherautón 55 csendőr érkezett a helyszínre, akik a parasztokat szétosztatták. A két asszonyt letartóztatásba helyezték.

pár is. A két harmadik is megfelelő játékot mutatott.

Férfi páros II. osztály: Az első hely Fábris, Kaffka és Somlai. Páll-pár között fog eldőlni, 3. Schwartz, Pataki és Singer, Endrődi.

Vegyes páros I. osztály: 1. Somogyi Klári, Wechsler, 2. Aszlán Baba, Gitta S. 3. Kovács Ilus, Páll és Szigethy Baba, Vámos. A kiválóan összeszokott páros a sérülten küzdő Aszlán Baba és párja, Gitta Sándor ellen küzdelem után győzött. A Kovács Ilus, Páll-párnak még állóképességet kell szerezni — ezt mutatta a ma délután megvívott játszma. Nagyvonalú játékot mutatott a Szigethy Baba, Vámos-pár.

Vegyes páros II. osztály: 1. Kemény Mici, Somlai, 2. Szigethy Baba, Schwartz, 3. Janzerné, Páll és Rödler Manyi, Kaffka. A győztes pár meg-

A rendőrség besugója volt a Budapesten letartóztatott kommunisták egyik vezetője

Tisza László dr. rejtélyes szerepe — A „megrendezett“ dunaparti találkozás — Madzsar dr. tagadja, mintha résztvett volna a földalatti szervezkedésben

A Budapesten pár nappal ezelőtt felfedezett kommunista szervezkedés leleplezésének körülményeiről igen érdekes sajtóhíradások látnak napvilágot. Ezeknek a híradásoknak különösen ama része érdekes, egyben pedig feltűnést keltő, amely azzal foglalkozik, hogy ki volt az az agent provokátor, akinek segítségével a budapesti főkapitányság politikai osztályának detektívjei letartóztathatták a kommunista szervezkedés vezetőit.

Ismeretes ugyanis, hogy amikor a rendőrség emberei a Dunakorzón elfogták a kommunista szervezkedés vezetőit, ezek között egy dr. Tisza László nevű, ismert budapesti könyvkereskedő is volt, akit szintén, mint a szervezkedés egyik főirányítóját vettek őrizetbe. Az őrizetbe vett könyvkereskedőről most igen érdekes adatok derültek ki, amennyiben egyes sajtóorgánumok tudomására jutott, hogy Tisza dr. volt a rendőrség agent provokátora és ő segítkezett a kommunisták leleplezésében. Tisza László dr. ugyanis a közbiztonsági hatóság megbízásából megjelent Madzsar dr. fogorvosnál, az ismert nevével szociológusnál, aki szintén letartóztatásban van és akinél, mint páciens jelentkezett. Itt megismerkedett Poll László könyvkötővel, aki pár nappal ezelőtt érkezett Budapestre. Madzsar dr., Poll és Tisza László dr. között csakhamar bizalmas tárgyalások indultak meg, mert Madzsar dr. természetesen nem sejtette, hogy Tisza dr. a rendőrségi kémiroda megbízottja. A dunaparti találkozás, amikor a leleplezés történt, Tisza részéről előre el volt készítve, úgyhogy a rendőrségi detektívek, minden feltűnés nélkül körülvették a gyanútlanul beszélgető társaságot. A kommunista szervezkedés miatt letartóztatottak kihallgatását befejezték és valamennyi előzetes letartóztatásba helyezett kommunistát átkísérték az ügyészség fogházába. A vizsgálóbíró ma kezdte meg a letartóztatottak kihallgatását és az ügyészség az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló kísérlet büncselekménye miatt fog ellenük vádat emelni.

A kihallgatás során Madzsar dr. tagadta, hogy résztvett volna a kommunista szervezkedésben. Kijelentette, hogy a letartóztatott kommunistákat nem is ismeri és nem állott velük összeköttetésben. Igaz, hogy elméletileg sokat foglalkozott szociológiai tudománnyal, tanulmányozta a szovjet politikai és gazdasági berendezését is, de Moszkvából semmiféle megbízást nem kapott. Lapjában állandóan foglalkozott

Háziasszonyok figyelmébe!

TÜZIFAJÁT legolcsóbban nálunk szerezheti be, mert 1 öl L. oszt. hasáb már 600 lejtotl.

Esztergályosok!

Köris, Juhar, Jávör, Szil és mindenemű válogatott hasáb 80 lej mázsánként.

Viszonteladók!

Első osztályú aprított tűzifa 500 kgr.-tól 55 lej mázsánként hazaszállítva

„STEJARUL“

Calea Saguna 48. (v. Varjassy Lajos-u. és Kasza-ucca sarok) 4-es autóbusz megálló.

érdemelte ezt az előkelő helyezést. A Szigethy, Schwartz-pár jól küzdött, ugyancsak jól szerepelt a Janzerné, Páll-páros is, míg a Rödler Manyi, Kaffka-pár előkelőbb helyet is elérhetett volna.

A verseny után a játékosok jelenlétében Nagy Imre igazgató, az AAC köztisztvisletben álló ügyvezető elnöke nagyhatású beszéd kíséretében osztotta ki a győzteseknek a díjakat. Nagy Imre köszönetét fejezte ki az AKE-nak az önzetlen klubtársi támogatásért.

szociológiai kérdésekkel, de ezek ellen a cikkek ellen senkinek sem volt kifogása. Nagyon csodálkozik, hogy a kommunista szervezkedésrel kapcsolatban őt is letartóztatták, mivel neki a magyarországi földalatti mozgalomban semmiféle szerepe nem volt.

Poll — a rendőrség kiadott jelentése szerint — beismerte, hogy tényleg ő vette át Sallai örökét a magyarországi kommunista mozgalomban. Tizenöt napig dolgozott és sikerült újból felállítani a magyarországi kommunisták párttitkárságát. Ugyanugy mint Sallai, ő is párttitkár volt.

A jelek szerint Poll ugyanazt a büncselekményt követte el, mint a kivégzett Sallai és így szintén statáriális bíróság elé kerül.

A többi letartóztatottak tagadják a mozgalomban való részvételüket és tagadják, hogy kommunisták volnának.

Rothermere lord és a magyar trón

A lord szerint felkínálták számára az Árpádok trónját.

Budapestről jelentik: Az „Az Est“ londoni tudósítója jelentése szenzációs cikkben számol be Rothermere lordnak a Daily Mail-ban megjelent írásáról, amely „Vissza a monarchiához“ címen látott napvilágot. A cikkben a lord elmondja, hogy néhány évvel ezelőtt komoly magyar politikai körök azzal a kéréssel fordultak hozzá, vállalja el a magyar trónt. Rákosi Jenő, a néhai kiváló publicista skóciai birtokán is felkereste, — írja a lord — hogy adjon kedvező nyilatkozatot a kérésre vonatkozólag.

— Meghatottság vett rajtam erőt, — írja a cikk többek között — hogy nevémet a régi magyar uralkodóház jogainak örökségével kapcsolatosan szóba hozták, mégis nem tartottam megfelelőnek, hogy idegen személy kerüljön a magyar trónra. Meg vagyok azonban győződve, hogy a monarchisztikus érzés ujászületését jelentette ez a kérdés, amely a magyar lelkekben már ezer esztendő múltra tekinthet vissza. Szükségesnek tartom, hogy Anglia, amely régi királyság, mindent megtegyen, hogy Magyarországon, ha a királyság visszaállítására gondolnak támogassa ezt a tervet.

A mayerlingi tragédia titkaira vonatkozó iratokat találtak Schober dr. hagyatékában

A bécsi rendőrigazgatóság elnökhelyettese a végrendelet végrehajtója

Bécsből jelentik: Hatalmas részvét mellett temették el Schober dr.-t, akinek temetésén a gyászkiéretet a rendőrség adta meg. Schober utóda előreláthatólag Franz Brndl dr., a bécsi rendőrigazgatóság elnökhelyettese lesz.

aki az elhunyt végrendelete értelmében gondozásába vette a volt rendőrfőnök hivatali hagyatékát, Schober titkos irattárát s lepecsételt íróasztalának trezorját, amelyben többek között a mayerlingi titokra vonatkozó iratokat is őriz Bécs volt rendőrfőnöke.

A párisi szerelem alvilága

Meggyilkolták az orosz leányok milliomos vámpirját — Megdöbbenő titkok derültek ki a tárgyaláson — Az áldozat gyilkosára hagyta vagyonát

Párisból jelentik: A Szajna-bíróság előtt tegnap délután tárgyalták Antonov orosz emigráns ügyét, aki néhány hónappal ezelőtt meggyilkolta a párisi Hotel des Capucines tulajdonosát, Antonio Espoirt. A tárgyalást óriási érdeklődés előzte meg, mert Espoir a párisi éjszakai életnek egyik közismert alakja volt és egy évvel ezelőtt Antonov hűgának meggyilkolásával vádolták.

Antonov gyilkos elmondta, hogy 43 éves, tartalékos orosz százados és 1919-ben menekült Párisba hűgával, aki akkor 7 éves volt. Hosszas hányatás és mindenféle munka elvégzése után került portásként Espoir hoteljébe. Hűgát egy nevelőintézetben neveltette és ő maga éveken át nyomorgott, csak hűgának megadja a tökéletes neveléshez szükséges kereteket. A tárgyaláson Antonov a Hotel des Capucinesben történekről így vallott:

— Nehezen tudnám csak elmondani, hogy mi történt a hotel szeparéiban. Erre emberi nyelv nem elegendő. Espoir módszere az volt, hogy a vendégeket kisebb csoportban, külön szobákban várakoztatta és közben mindenféle pornográf irásokat, képeket adott nekik és ezeknek eladására kényszerítette azután a leányokat, akik a különszobákba mentek be. Amikor aztán kellő publikum gyűlt egybe, megkezdődött az „előadás”. Nyílt tárgyaláson ezekről nem beszélhetek, csak annyit mondhatok, hogy minden emberi züllés és eltévelyedtség szerepet kapott a bemutatott produkciókban.

— Ebben az időben 11 éves volt a hűgom és bár minden erkölcsi érzékem tiltakozott a szállóban történtek ellen, mégis maradnom kellett. Ha elhagyom az állásomat, kockáztattam volna, hogy megint az uccára kerülök és a hűgom is éhezni fog. És örökké csak azon reszkétem, hogy valahogy meg ne tudja a hűgom, milyen helyen vagyok én.

A tragédia előzményei

Ezután a gyilkosságra áttérve, elmondja Antonov, hogy egy évvel ezelőtt hűga, határozott nialma ellenére meglátogatta a hotelban. Nem találta ott, Espoir fogadta, aki rábeszélte, vegyen részt a szállóbeli színelőadásokon és szerezzen bátyjának meglepetést azáltal, hogy nem is szól a dologról. Espoir azt mondta a fiatal leánynak, hogy ha sikeresen szerepel, beprotezsálja valamennyik revüszínházba primadonnának. A szerencsétlen leány rá is állt az alkura és amikor Antonov este belépett az egyik terembe, legnagyobb megdöbbenésére, hűgát leirhatatlan pózban találta. Azonnal kizavarta a leányt, majd utána felvitte szobájába és a lelkére beszélt. Aztán egyedül hagyta és még ezen az éjszakán a leányt átlótt fejjel, hűtan találta Espoir szobájában. Azt azonban határozottan kétségbe vonja, hogy Espoir ölte volna meg a leányt. Meggyőződése szerint hűga öngyilkos lett szegyenében. De ezt csak a tárgyaláson vallja, előbb hagyta, hátha Espoir bajba kerül és ő meg lesz bosszulva az igazságszolgáltatás keze által.

Ezután Ricska Galena 18 éves orosz leányt hallgatják ki tanuként. A leány elmondta, hogy Espoir felkereste lakásán és kapacitálta, hogy lépjen fel az ő műintézetében. Nem tudta miről van szó, ráállt. A hotelban megismerkedett Antonovval, aki már az első perc-

ben kétségbeesetten igyekezett lebeszélni arról, hogy ott maradjon. Espoir kihallgatott bennünket, Antonovot durván elzavarta melőlem. Este felléptem, — mondja, — de az első negyedóra után kimenekültem a „színpadról”. Antonov az ajtóban várt és izgatottan közölte, hogy ma este végezni fog Espoittal, akiben az orosz leányok vámpirját látja. Pár perc múlva, lefelé menet, a lépcsőn haloltta, hogy Antonov beváltotta fenyegetését, agyonlőtte Espoirt.

Több tanu kihallgatása után a bíróság kihirdette ítéletét, ami nagy meglepetést kel-

Fordulat előtt áll a vizsgálat

a pécskai beteg sertésexport-szállitmányok ügyében

Popu M. János alispán újabb kihallgatásokat eszközölt — Hamisitott passzusokkal vitték át a határon a beteg sertéseket — Kihallgatták dr. Dobai Gábort, a volt pécskai főszolgabíró — Mi történt a megyei árlejtési bizottság ülésén?

Az alispán nyilatkozik az árlejtési bizottság döntései ellen történt rekriminációk ügyében

Ipari körökben az utóbbi napokban olyan hírek keltek szárnyra, mintha a megye árlejtési bizottságában, melynek elnöke a megyei alispán, két vidéki iparosmester olyan munkákhoz jutott volna, melyek képzettségükönél fogva nem illette meg őket. Ezzel kapcsolatosan bizonyos rekriminációk is láttak napvilágot, amelyek a megyei alispánt tették felelőssé azokért a döntésekért, amelyeket egyes szakmai aradi cégek sérelmesnek tartottak magukra nézve.

Ebben az ügyben Popu M. János dr., megyei alispán a következő tényállás közlésére kérte fel az Aradi Közlöny munkatársát:

— Augusztus hó folyamán a megye árlejtési bizottsága versenypályázatot hirdetett hat kisebbjelentőségű aradmegyei ut kijavítására. Erre az egyszerű ácsmunkára több aradi cég és két vidéki, egyszerű iparos tett ajánlatot. Mivel a falusi iparosok jóval olcsóbb ajánlatot tettek és mi nekik adtuk ki előzetes véleményezéssel a rendelést, ezt a határozatot azzal támadták meg a konkurens vállalkozók, hogy a két falusi ácsnak nincs megfelelő képessége a szükséges munkák elvégzésére, tehát szabálytalannul jutottak hozzá. Ezzel szemben ki kell jelentenem, hogy a fahidak gerendáinak megjavításához tökéletes tudással rendelkeznek, a törvény nem követel tőlük semmiféle egyéb képesítést. Ezek a közmunkák különben sem haladják meg értékben a 280.000 lejt, tehát az árlejtési bizottság helyesen járt el. Más volt a helyzet egy betonhid javításának pályázati munkájánál: ezt valóban nem adhattuk ki egyszerű falusi mestereknek és ezért megfelelő ajánlat híján az árlejtés eredménytelenül is zárult. Ennyi történt, semmi több.

— Ami a rekriminációkat illeti, — mondta Popu M. János dr. alispán — tudjuk, honnan fúj a szél. A történekről természetesen jelentést tettem Lázár Ágoston dr megyei prefektus urnak is. Csodálkozom, hogy ilyen rekriminációk egyáltalán megeshettek, mert hiszen min-

**Április 1. óta
olcsóbb**

az **UJSÁG**

Romániában

**Hétköznap 6 lei
Vasárnap 12 lei**

tett. Az esküdtek ártatlannak találták Antonovot, akit tehát felmentettek. Ezután következett a nagyobb meglepetés. Espoir ügyvédje közölte Antonovval, hogy a szállodás rokonok hátrahagyása nélkül halt meg és nyolcmillió frankot kitevő vagyonát csaknem teljes egészében, — mint a végrendelet mondja — leg-hűségesebb emberére, Antonovra hagyta.

den szakmai cégnek tudnia kell, hogy a megye-bizottság döntését a bucaresti-i központi árlejtési bizottságban feltétlenül revízió alá veszik s ha bármilyen szabálytalanság is történt, ott azonnal megsemmisítik a versenytárgyalás eredményeit. Én tudom a magam mesterségét, ismerem a törvények rendelkezéseit — fejezte be szavait az alispán — és meg lehet nyugodva Aradmegye közvéleménye, hogy üzleti konkurenciát nem hagyok érvényre jutni a megyei közigazgatásban.

Egyébként Popu dr. alispán ma tovább folytatta vizsgálatát az általunk részletesen ismertett beteg pécskai sertésexport ügyében. Kihallgatta dr. Dobai Gábor volt pécskai főszolgabíró, akit a napokban helyeztek át szolgálati érdekből egy másik megyébe, abból a célból, hogy megállapíthassa, kik követték el a marhalevelek meghamisítását? Ebben az ügyben — értesülésünk szerint még szenzációs fordulatok várhatók.

Egy bucaresti-i repülőtszif halálos katasztrófája

A repülőgép vezetője porrá égett

Bucarestből jelentik: Ma délelőtti tíz órakor a bucaresti-i repülőtéren egy monoplánnal felszállott Fatulescu pilótafőhadnagy. A pilótafőhadnagy Gorleanca község fölött néhány száz méternyire szállt és különböző mutatványokkal szórakoztatta a község lakosságát. Fatulescu leállította a motort és siklórepüléssel akart szállni, azonban, amikor a motort újból meg akarta indítani, ez nem sikerült, a gép lezuhant, kigyulladt és a szerencsétlen pilótafőhadnagy porrá égett. Irimescu légügyi államtitkár személyesen szállt ki a helyszínre, hogy bevezesse a vizsgálatot.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Tiltakoznak a kényszerlikvidáció megszüntetése ellen az ország kereskedelmi testületei

Elkészült a módosítást célzó törvényjavaslat, amely a kényszerregyezségi eljárást kívánja megkönnyíteni a bíról likvidáció helyett — A kényszerlikvidáció a konverzió következménye

Mit kíván az ország kereskedő-társadalma?

Az a bizottság, amely Popovici Mihály Igazságügyminiszter elnöke alatt ülésezett és amelynek az volt a feladata, hogy a kényszerlikvidációt módosító törvényjavaslatot elkészítse, befejezte munkáját. A javaslatot már az uralkodó elé is terjesztették és általános az a vélemény, hogy legkésőbb csütörtökön a parlament elé kerül. A kereskedelmi élet szempontjából oly nagyfontosságú törvényjavaslat végleges intézkedése a következők:

1. A kényszerlikvidációról szóló törvényjavaslatot felfüggesztik. 2. A kényszerregyezségről szóló törvényt a következőképpen módosítják: Megkönnyítik a kényszerregyezségi kérelmet. Ezenfelül abban az esetben, ha a hitelezők kétharmada hozzájárul a kényszerregyezséghez, akkor az jogerőre emelkedik. Abban az esetben, ha — az adósság értékét véve figyelembe — a hitelezők ötven százaléka beleegyezik a kényszerregyezségbe, akkor a bíróság hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy kimondja a kényszerregyezséget vagy sem. b) A kényszerregyezségi minimálkvótát hatvan százalékról negyven százalékra szállítják le. c) A kényszerregyezség időtartamát három évről öt évre szaporítják. d) A kényszerregyezségi eljárást egyszerűsítik. e) Az állami illetéket a kifizetendő összeg ötezerlékére szállítják le. 3. Az átmeneti intézkedések értelmében azok az adósok, akik jelenleg kényszerregyezségi eljárásban vannak, hitelezőik beleegyezésével élvezhetik az új törvény előnyeit. 4. Külön fejezet intézkedik azokról az adósokról, akik már kényszerlikvidációt kértek. Ezeket olyanoknak fogják tekinteni, mint akik kényszerregyezséget kértek volna és hitelezőiknek öt évi időtartamra negyven százalékot ajánlottak volna fel.

Érdekes megemlíteni, hogy ma a Statul Negustoresc tárgyalás alá vette a módosító törvényjavaslatot és úgy határozott, hogy bizonyos változtatásokkal a kényszerlikvidálás

fenntartását kéri. Ugyancsak ülést tartott ebben az ügyben a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége. Az ülésen kifejtették, hogy a javaslatot előkészítő bizottság nem vette figyelembe a szövetség delegátusainak kívánságait. Ezek a delegátusok ugyanis azt kérték, hogy ne hatálytalanítsák a kényszerlikvidációról szóló törvényt, hanem csak módosítsák, még pedig oly értelemben, hogy ne adhasson alkalmat a hitelezők érdekeinek kijátszására. Az elkészült

Vajudik a Duna-konföderáció terve

Megkezdődött a keleteurópai államok varsói konferenciája

— Tardieu terve Strézában dől el —

Evek óta felfokozott érdeklődéssel tekint Románia gazdasági élete a keleteurópai államok konferenciái elé, amelyek feladata elsősorban a mezőgazdasági problémák megoldásában csúszkodott ki. Az eddigi konferenciák ugyan nem szolgáltak sok gyakorlati eredménnyel, azonban annál több reménnyel fordulnak a közép- és keleteurópai államok tanulmányi bizottságának varsói értekezlete felé, mert ez az értekezlet csupán bevezető része annak a nagy konferenciának, amely az olaszországi Strézában III. össze szeptember ötödikén Bonnet francia szenátor elnöke alatt.

A varsói értekezleten Románia, Lengyelország, Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária, Litvánia és Esztorozság megbízottai jelennek meg és az értekezlet ma már kezdetét is vette. A strezai konferencián viszont Franciaország, Németország, Anglia, Olaszország, Ausztria, Csehszlovákia, Belgium, Bulgária, Görögország és Svájc képviselői vesznek részt. A varsói értekezletnek tulajdonképpen az a célja, hogy a keleteurópai államok képviselői már kész állásfoglalással érkezzenek Strézába, ahol előrelát-

„OLLA“
a világmárka!
Egészségre érdekben óvakodjon súlyos utánszatókól. Követeljen kimondottan eredeti „OLLA“-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség.

törvényjavaslatokkal kapcsolatban a Kamarák Szövetsége határozatot hozott, amelyet az illetékes kormánytényezővel közölni fognak. Ebben leszögezik, hogy a kényszerlikvidációs törvény tulajdonképpen csak következménye volt a konverziós törvénynek, amely által újabb terhek hárultak a kereskedőkre és iparosokra. A szövetség tehát azt kéri, hogy tekintettel a konverziós törvény közel módosítására,

halasszák el a kényszerlikvidációs törvény módosítását mindaddig, amíg a módosított konverziós törvényt meg nem szavazzák.

Ekkor lehet ugyanis tisztán látni az ujonnan előállított helyzetet és ekkor lehet véglegesen dönteni afelől, hogy csak módosítsák-e a kényszerlikvidáció törvényét vagy pedig hatálytalanítsák azt és a kényszerregyezségi törvényt módosítsák.

hatólag Európa jövőjére nézve sorsdöntő kérdéseket vitatnak meg.

A két konferencia anyagába szorosan bekapcsolódik a transzfer- és áruforgalmi nehézségek problémája, amelyek ma Európát szabad kereskedelme kifejlődésében akadályozzák. Ugyanezeker kerül megvizsgálásra a preferenciális rendszer alkalmazásának problémája, a Tardieu-terv, illetve annak az ujonnan elkészített tervezetnek az alapján, amelyet a francia kormány készített el és amelyről mai számában az Aradi Közlöny részletesen megemlékezett. Ebben a kérdésben — mint már jelentettük — tulajdonképpen nem ez a két konferencia, hanem egy újabb dönt, amelyet a Népszövetség Európa-bizottsága hív majd össze. A konferencia tulajdonképpen a következő kérdésekre fogja megadni a választ: Mely közép-európai államok alkalmasak gazdasági és kiviteli szerkezetüknek fogva egy regionális preferenciális rendszer alkotására. Milyen álláspontot foglaljanak el a nagyhatalmak a megalakuló rendszerrel szemben, milyen kereskedelempolitikai kedvezményeket nyújtsanak az egyes államok a rendszernek és viszont. Hogyan történjen a preferenciális rendszer kialakítása. A terv szerint erre két mód is lenne. Az egyik szerint a kis államok konferenciája vinné át a gyakorlatba a legtöbb kedvezmény elvén alapuló határozatait. A másik módszer szerint a bilaterális tárgyalások folytatandók le az egyes árucsoportok kölcsönös preferenciálására. Ez esetben a preferenciális rendszereknek így kialakult hálózatát közösen kell egyeztetni. Megoldásra vár még az a kérdés, hogy az egyeztetés a legtöbb kedvezmény, vagy a viszonyosság elvén történjen-e.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Felhívás!

Dacoșu Mariuța férjezett Bunea Georgenă orocnai üzletét átvenni szándékozom. Hitelezők követeléseiket 5 napon belül jelentsék be, mert később jelentkezők követeléseit nem lesznek figyelembe véve.

Gaál Gyula kereskedő,
Gurahont.

2708

Százhusz millió lej forgalmiadó-bírságot vetettek ki az aradi vállalatokra

Egyetlen esetben 66 millió lej a bírság összege -- A pénzügyminiszterium a jegyzőkönyvek felülvizsgálását rendelte el

A pénzügyminiszterium az elmúlt év folyamán kiadott rendeletében Arad központtal felügyelőséget kreált, amelynek feladata az egyes vállalatok és cégek által lerótt bélyegilletékek ellenőrzése. Aradon néhány nappal ezelőtt fejeződött be az egyes iparvállalatok ellenőrzése és ezzel kapcsolatban a forgalmi adók összegének lerovását is kontrollálta a miniszterium megbízottja.

A felvett jegyzőkönyveket a pénzügyigazgatóságához terjesztették be, ahol különösen az egyes cégeknél felvett és a forgalmi adók befizetése körül tapasztalt szabálytalanságok miatt kirótt bírságok összege keltett érthető feltűnést. A jegyzőkönyvek tanúsága szerint ugyanis Aradon közel 120 millió lej bírságot vetett ki a miniszterium delegáltja és ebből a horribilis összegből mintegy 66 millió lejt rótt ki egyik aradi vállalatra. A pénzügyigazgatóságon mielőtt felülvizsgálat tárgyává tették volna a forgalmi adók bírságáról szóló jegyzőkönyveket, leirat érkezett a pénzügyminiszte-

riumtól Taranu pénzügyi vezérfelügyelőhöz, a kit a miniszterium utasított, hogy a bélyegilletékek bírságolására vonatkozó jegyzőkönyveket a helyszínen vizsgálja felül, mivel a bírságok összege oly magas, hogy a miniszterium azt nem hagyhatta jóvá.

Taranu vezérfelügyelő a jövő hét folyamán keresi fel a megbírságolt kereskedőket és vállalatokat és hazatérése alkalmával teszi át a pénzügyigazgatóság a forgalmi adók bírságolási összegének jegyzőkönyveit is, amelyeket a vezérfelügyelő ugyancsak felül fog bíráltni. A miniszteriumban ugylátszik az az egészséges álláspont alakult ki, hogy a kereskedőket és vállalatokat nem lehet fantasztikus összegekkel megbírságotni, nemcsak azért, mert azokat kifizetni úgy sem tudják, hanem mert az esetek száz százalékában a bélyegilletékek körüli szabálytalanságok nem a törvény kijátszásának tendenciájából származtak, hanem mert a bonyolult bélyegtvörvény rendelkezéseivel csupán a szaktisztviselők vannak tisztában.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 25.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar. Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21.45. Középnékesnő. Utána: Szimfonikus hangverseny. — Budapest I. 11.15. A 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 1.15. A rádió ifjusági negyedórása. 2. Déli harangszó. 2.05. A Városi Színház kamarakórusa féljékvartettjének hangversenye. 6. Gramofonhangverseny. 7.45. Szakzenekari hangverseny. 9. „Gazdasági bajok a napoleoni háborúk után”. II. rész. Irtó és felolvassa ifj. Iványi Grünwald Béla dr. 9.30. Lugossy István tárogató-estje. 10. Szimfoniódás a Studióból. „Nyúl a bokorban”. Vigjáték 3 felvonásban. Utána: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 14.40. Sauer Emil-lemezek. 15.10. Gramofon. 17.20. Feller Albert tenorista dal. és áriaestje. 18.35. Elber-zenekar. 21.35. Wickenburg Erik

saját műveiből. 22. A filharmonikusok Walter Bruno vezényletével. Közvetítés Salzburgból. Utána a Pileger-zenekar szórakoztató zenéje. — Belgrád. 13. Gramofon. 13.57. Harangszó. 14.05. Rádiózenekar. 19. Gramofon. 19.30. Népdalok. 20. Gramofon. 22. Bécs. Utána: Seta Európán át. — Berlin. 18.30. Szimfonikus hangverseny. 19.50. Dalok gramofonon. 21.10. Karének. Utána: Hangosfilmek divatos dalai. Majd: Táncczene Hamburgból. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Hemerka-zenekar. 15.35. Gramofon. 16.30. Rádiózenekar. 20.40. Hrinšál fuvolaművész. — Katowice. 19. Kolompár László és zenekara. Utána: Táncczene. — Langenberg. 19. Szólisták. 22. Szórakoztató zene. Utána: Virám est. Majd: Esti és táncczene

PÉNTEK, AUGUSZTUS 26.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.10. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21. Ghiul hegedűművész. 21.45. Fotino zongoraművész. 22.15. Thaler csellóművész. — Budapest I. 11.15. A 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 2. Déli

harangszó. 2.05. A rádió házikvintettjének hangversenye. 6. „Divatsevegés”. 7. „Erkel Ferenc zenetautó-ja”. 7.30. Id. Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye. 9. A Balázs jazz-zenekar hangversenye. 10. A rádió külügyi negyedórása. 11.30. Koncz János hangversenye. Majd: Rác Zsiga és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 13.30. Faltl-négyes. 14.40. Piccaver Alfréd gramofonlemez. 15.10. Szórakoztató gramofon. 18.50. Macho-zenekar. 21.40. Az osztrák falusi zene. 22.10. Davis Ernő Hegedüs Gusztáv kíséretével divatos dalokat énekel. 22.35. Híres művészek gramofonlemezei. Utána: Táncczenekar. — Belgrád. 13. Rádiózenekar. 13.57. Harangszó. 19. Gramofon. 22. Rádiózenekar. 22.35. Gerasimenko és Slatin zongoraművészek. 23.10. Ninkovics-Grozano énekesnő. 23.40. Mozart: Oboaverseny. Utána: Divatos dalok. Majd: Cigányzene. — Berlin. 18.30. Szórakoztató zene. 22. Hangverseny. Utána: Vonósnegyes. Majd: Táncczene. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 15.35. Gramofon. 16.30. Táncczene. 20. Magyar óra.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 le. A legisebb hirdetés ára 10 szög 40 le. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetési szöveget, amely eredeti alakjában nem közzétehető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS URILEANY irodai alkalmazást keres. Tökéletesen bírja a román és magyar nyelvet. Perfekt gépirónő. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

NÉMET KISASSZONYT keresek két kis gyermek mellé. Nou ánderné, Bratianu (Weitzer-u.) 8. I. om.

LAKÁS.

KIADÓ eszinosan butorozott uccai szoba külön bejáratú, fürdőszobával. Könyök-ucca 11a. I. emelet jobbra. 2559

KIADÓ AZONNALRA, vagy szeptember 1-re két szoba, konyha lakás, mellékhelyiségekkel. Bzenkivül november 1-re egy 3 szoba, előszobás lakás ugyanasak minden mellékhelyiségekkel. Érdeklődni lehet Stern Lipót háztulajdonosnál, Str. Matei Corvin (Hunyadi-ucca) 1.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

Kiadó

4 szobás, fürdőszobás, parkettás, ujonnan festett lakás. Ugyanott pincehelyiségek műhelynek vagy raktárnak alkalmasak. Str. Consistoriului No. 9. Batthyány-ucca). 2592

Kiadó négyszobás lakás,

fürdőszoba és mellékhelyiségekkel. — Bővebbet ugyanott emelet jobbra. Str. Filipescu (v. Florián-ucca) 9. 2789

VÉTELESELADÁS.

SÜLYESZTHETŐ PFAFF VARRÓGÉP, neszeser, sakk, rézagy, intarziás, antik szekrények, asztalok, vitrinek, Biedermayer székek, komód, fali vitrin, tükrök, festmények, modern és régi szobabereendezések, perzsaszőnyegek, gyönyörű vázák, modern fotelok, ékszeres, álló vilnyilámpák, ágyak, szekrények, tonet székek, faragott garnitúra, antik óra, zongorák, hegedűk, 12 személyes ezüst evőeszköz, 12 személyes Neu Wien étkezőkészlet, dísz tárgyak, stb. ELADOK. — SALGONÉ bizományi üzlete. Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-pal. 1000

OKTATÁS.**Izr. Leányinternátus**

elsőrendű ellátást, összes tantárgyakból correpetálást, külön nyelvórákat ad havi 1200 le és csekély természetbeliért. Magánvizsgálatra biztos sikerrel előkészít. **Arad, Str. Popa I. Russu 3. (v. Lujza-ucca).**

Oktatás.

Elemi iskolai tanulók körültekintő magánoktatását vállalja román, magyar vagy német nyelven nyugdíjas állami tanítónő. Középsikolai tanulók német és francia nyelvű vezetését szintén. Jutányos árak. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2705

ELLÁTÁS.

SZERETETTELJES URI OTTHONT elsőrangú ellátással 1-2 középiskolásnak. Referenciák Dr. Gáspár Gyula ügyvéd Oradea, Kun József Oradea, Piața Unirii 6., Márkus Viktorné Budapest, Nagy-mező-u. 38.

ÜZLETEK.

KITÜNŐ üzlet alapításához pénzes tőrsat keresek. Címeket „Vállalkozó szellem” jelölgere az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2712

Téli tűzifa

szükségletét lego les obban **Papp Béla erdőkitermelőnél** szerezheti be **Arad, Str. Badea Cartan 5. (Angyal-u.)** Egy vagon I-a búkkhasáb **Lej 4200 áron.** Eladás előre vagy sulyra a legolcsóbb napi áron.

INGATLAN.

GAZDÁLKODÁSRA alkalmas ház nagy gyümölcsösökkel olcsón eladó, volt Vágóhid-ucca 62. 2708

5X1 SZOBÁS LAKÁSOS BÉRHÁZ és a Mossóczy-telepen egy TELEK olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGY FÜSZERÜZLETERES kis ház egyéb lakásokkal együtt, olcsón eladó, a cukorgyár közelében. Cím a kiadóhivatalban.

Arad környékén

115 kisholdas 2709

prima birtok,

szép gazdasági épületekkel, országot és vasuti megálló mellett, eladó.

Értekezni: **HALMAI JÓZSEF** ingatlanforgalmi irodájában, Arad, Str. Eminescu 9. (Deák F.-u.)**Beraktározást**

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO”, Bul. Regele Ferdinand 21. szám.

ABC

utasok részére:

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL

szállodában.

B: mert olcsó áron nyújt mindent:

szép szobát, kitünő ellátást és szórakozást, hisz ugy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitünő ellátással)

— a szoba fekvésétől függőleg — már napi 12 pengőért kaphatja

Hirdessen a 47 éve

fennálló

„Aradi Közlöny”-ben

Utószezon**MENYHÁZÁN**

augusztus 15-től október 1-ig.

Ezen a csodálatos fekvésű fürdőhelyen rendkívül olcsó feltételek mellett nyerheti vissza egészségét és kipihenheti fáradalmait.

Napi pensió 120.— Lej.

Az ARADI KÖZLÖNY előfizetői részére 50 százalékos fürdőkedvezmény!!

HUNGARIA**Nagyszálloda**

BUDAPEST,

a Dunszparton. Előkelo otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Deákvizumokat

hoz előnyös áron

Sándor Ferenc vizumirodája, a prefekturával szemben.